

УДК 37.016:378.147

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Н.А. Рудницька,

викладач кафедри іноземної філології і перекладу
Національний університет біоресурсів та природокористування України
e-mail: nathalie.nauu@gmail.com

Д. Ю. Скорина,

студент факультету аграрного менеджменту НУБіП України

ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦИИ БУДУЩИХ МЕНЕДЖЕРОВ ПО ФРАНЦУЗСКОМУ ЯЗЫКУ

Н.А. Рудницкая

преподаватель кафедры иностранной филологии и перевода НУБіП Украины

Д. Ю. Скорина,

студент факультета аграрного менеджмента НУБіП Украины

FEATURES OF FORMATION OF THE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF FUTURE MANAGERS FROM FRENCH LANGUAGE

N.A. Rudnytska

Lecturer, Department of Foreign Languages and Translation,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

D. Y. Skoryna,

Student of the Faculty of Agrarian Management,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

В дослідженні висвітлюються особливості формування фахової комунікативної компетенції майбутніх менеджерів з французької мови, деякі прийоми вивчення та критерії оцінювання володіння французькою мовою майбутніх управлінців.

Порушені питання є цікавими для студентів та викладачів іноземних мов, оскільки торкаються процесу формування мовленнєвої компетенції з французької мови за професійним спрямуванням.

Ключові слова: мовленнєва компетенція, французька мова за професійним спрямуванням, професійно-орієнтоване навчання.

В исследовании изложены особенности формирования профессиональной коммуникативной компетенции будущих менеджеров по французскому языку, некоторые приемы изучения и критерии оценки владения французским языком будущих управленцев.

Данная проблематика будет интересна студентам и преподавателям иностранных языков, поскольку касается процесса формирования коммуникативной компетенции при изучении профессионально-ориентированного французского языка.

Ключевые слова: речевая компетенция, французский язык для профессиональных целей, профессионально-ориентированное обучение.

The research focuses on the peculiarities of forming the professional communicative competence of future French language managers, some of the methods of study and criteria for assessing the fluency of future managers in the French language.

Problems are interesting for students and teachers of foreign languages, as they touch upon the process of forming the language competence of the French language in a professional direction.

Key words: linguistic competence, French language for professional orientation, vocational education.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Європейський інтеграційний процес є пріоритетом номер один для України, в якому Франція займає ключове місце. Вона займає п'яте місце серед інвесторів в Україні і

перше місце серед роботодавців в Україні. Адже понад 160 підприємств із французьким капіталом є акторами економічного ринку нашої країни. В свою чергу українські підприємства, які спрямовують своє виробництво на експорт у франкомовні країни, теж потребують управлінців, які володіють іноземними мовами.

Вивчення французької мови за професійним спрямуванням для студентів-менеджерів у ВНЗ має професійно-орієнтоване спрямування, ґрунтується на професійній діяльності іншомовного спілкування і головною його метою є формування умінь студентів користуватися іноземною мовою як засобом спілкування в сфері своєї майбутньої професійної діяльності, тобто формування професійно-комунікативної компетенції.

Предметом вивчення цієї навчальної дисципліни є оперування мовою в реальному часі, у різних професійних (ділових) ситуаціях, що здійснюється задля формування цілісного і персоналізованого образу професійного світу, розвитку творчої активності, автономності студента та усвідомлення міжкультурних особливостей. Фахова комунікативної компетенція спрямована на підвищення рівня володіння мовою студентів у професійній сфері і забезпечує вивчення мови не тільки загальної, а насамперед фахової французької мови.

Євроінтеграційні процеси гармонізації вищої освіти, її реформування зумовлюють пошук нових підходів до навчання дисципліни “Французька мова професійного спрямування” в неможливих вищих навчальних закладах. Залучення українських фахівців до участі в міжнародних проектах, поглиблення співробітництва України з франкомовним світом сприяє зростанню значущості володіння майбутніми фахівцями аграрної галузі французькою мовою як засобом міжкультурного спілкування для успішного вирішення професійних комунікативних завдань.

Оволодіння міжкультурною комунікативною компетенцією як комплексне формування і розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності передбачає формування соціокультурної компетенції у майбутніх менеджерів у процесі навчання французької мови професійного спрямування. Формування соціокультурної компетенції є передумовою успішної реалізації фахових завдань майбутніми управлінцями, для подолання як іншомовного професійного, так лінгвоетнічного бар’єрів між комунікантами та загальними міжкультурними знаннями і вміннями,

Отже, **метою статті** є аналіз передумов та особливостей формування професійно спрямованої комунікативної компетенції майбутніх менеджерів при вивченні французької мови. Практична мета в навчанні іноземних мов студентів полягає в формуванні комунікативної компетенції, іншими словами - формуванні здатності комунікувати з усіма потенційними партнерами і представниками тієї країни, мова якої вивчається.

Відповідно до загальної теорії інформації модель формування іншомовної комунікативної компетенції передбачає оволодіння не лише мовною, мовленнєвою, прагматичною, дискурсивною, семантичною, а і лінгвокраїнознавчою, стратегічною, соціолінгвістичною компетенціями.

Оволодіння майбутніми фахівцями іншомовної комунікативної компетенції передбачає певну організацію їх навчальної діяльності, тобто викладач повинен вільно інтегрувати в свою діяльність різні форми і методи навчання: індивідуальні та групові, аудиторні та поза аудиторні. Так, доцільно використовувати навчальні діалоги, які складаються за принципом множинної вибірки; моделювання ситуацій професійно-ділового спілкування і наукового спілкування (рольові та ділові ігри, що імітують професійну діяльність в іншомовному середовищі); написання професійного есе (творчого мовленнєвого твору наукового характеру на задану або вибрану самостійно тему) і роботу над проектами, тощо.

Оцінювання маємо проводити на різних етапах упродовж усього курсу навчання. А універсальна схема оцінювання включатиме ті типи і технології оцінювання, що відповідають цілям і контексту навчання. В свою чергу система підсумкового оцінювання включає в себе

вступний/вхідний та випускний/вихідний (наприкінці курсу) тести. При цьому саме оцінювання студентів ставить за мету спрезентувати рівень комунікативної мовної поведінки студентів відповідно до вимог програми (B2, C1) та визначених дескрипторів певного модуля. Таке оцінювання може проводитись за допомогою комбінованих тестів, які мають на меті перевірку сформованості комунікативної компетентності іноземною мовою студентів. При перевірці комунікативної складової управління фахового дискурсу важливі наступні критерії: логічна послідовність, обсяг та відповідність мовленнєвій діяльності майбутнього управлінця; вимова: здатність студента продукувати логічно коректні висловлювання; активність у бесіді, обміні репліками та підтриманні інтеракції (ініціювання розмови та реагування належним чином). При роботі з автентичними матеріалами для майбутніх менеджерів важливо: розуміти тему та ідею тексту; структурний аналіз, деталі фахового тексту; визначати головні думки і конкретну інформацію; робити припущення про ідеї та ставлення; розуміти особливості дискурсу. На наш погляд, оцінювання письмових звітів про результати роботи над проектами мають включати такі критерії: обґрунтування актуальності проблематики; характеристика проблеми через призму різноманітних ідей та аргументів; аналітичне викладення змісту проекту; відповідність темі; вміння синтезувати інформацію; точність і логічність (правопис та граматичні помилки, що не заважають розумінню, є прийнятними); відповідність мовних засобів завданню; рівень володіння граматичними структурами; використання фахової лексики та термінології; лексичний і граматичний діапазон; стилістичну однорідність; побудова чіткої структури проекту (вступ, головна частина і висновок, посилання і використані інформаційні джерела).

Одним із основних завдань викладача є спонукання до мотивації і заохочення до комунікативної практики у повсякденному житті, а саме: можливість дивитися оригінальне телебачення, спілкуватися в інтернет-мережі, долучатися до блогів і професійного контенту.

Висновки та перспективи подальших досліджень. На сьогодні сектор агробізнесу відчуває невідповідність результатів формальної освіти і наявні потреби ринку праці у навичках. На думку експертів ця невідповідність є наслідком обмеженого співробітництва системи вищої національної освіти з виробничим і приватним франко-українським сектором. Сподіваємося, що формування фахової комунікативної компетенції і комунікативна спрямованість вивчення французької мови за професійним спрямуванням для студентів-менеджерів може стати містком для часткового вирішення цієї проблеми. А також, такий підхід забезпечить майбутнього фахівця престижною роботою і сприятиме його професійному зростанню.

Список використаних джерел

1. Амеліна С.М., Гаманюк В.А. Стандартизація змісту іншомовної підготовки в Україні в контексті інтеграції у загальноєвропейський освітній простір // Педагогіка вищої та середньої школи: збірник наукових праць, № 46.– К., 2014. – 260 с.
2. Виявлення та вирішення проблеми розриву у навичках в Україні. ОЕСР Стратегія секторної конкурентоспроможності для України. Звіт за підсумками проекту. Робоча група з розвитку навичок у секторі агробізнесу, грудень 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.oecd.org/globalrelations/Skills_Gap_Assessment_Ukraine_UKR.pdf
3. Просяник О.П. Методичні рекомендації «Професійно-орієнтовані тексти та практичні завдання з навчальної дисципліни «Французька мова» для студентів галузі знань «Менеджмент і адміністрування» усіх форм навчання» / О.П. Просяник. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 32 с.
4. Рудницька Н.А. Проблема розробки освітніх стандартів інженерів аграрного профілю з урахуванням досвіду професійної підготовки агроінженерів Франції // Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти № 2, 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/apppfo/article/view/85311>
5. Рудницька Н.А. Методична підтримка самостійної роботи майбутніх фахівців-аграріїв (на матеріалі французької мови) // Науковий вісник НУБіП України. Серія: Педагогіка, психологія,

- філософія: зб. наук. пр. Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ: ВЦ НУБіП України, 2014. – Вип. № 199. част. 2. – С. 279-287.
6. Рудницька Н. А, Світан В. О. Система вправ для вивчення фахової лексики з французької мови за професійним спрямуванням // Zbiór artykułów naukowych. Filologia, socjologia i kulturoznawstwo - Warszawa, 2016. – № 6. – p. 55-59.
 7. Astanina N., Bakaieva H. (and others) English for Specific Purposes (ESP) in Ukraine. A Baseline Study. – Kyiv: Lenvit, 2005. – 108 p.